

**Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum
Codicem Iustinianum locupletissimus**

... In Primum Codicis Prælectiones / Annotarunt, Alexander Imol. Celsus,
Barbatias, Philippus Decius. Matthæus Antonianus Recensui

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Transactionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96035)

delate renuntiare. Quo casu habet locum con-
traria. Aliud est de hereditate deferenda pacisci
non petere enim. Nam istud pactum est quod ta-
ctis a matre nepotem in herede vultu-
salem collato. Verinde ergo nepos excludit
si mater possideret: quod ille possidet quod suis causis
a matre. sicut ergo mater precedit filium. ita ille
possidet habens causam a matre. ita firmat
consuetudinem optimi cautela est. quod verba non
sunt excepta per modum simplicis renuntiationis: sed
magis in forma pacti de nã pãredo. quod censetur
quodam donatio. vti. l. si quod obligatione. de reg. iur.
Nō ob. ad predicta dicitur. iuno. quod iuramentum
est personale et eius effectus: quod illud est ves-
tus quo ad anime vinculum: sed quo ad robur co-
tractus. iuramentum hysalem effectum. vti in aut.
sacramenta pudorem. l. si aduer. vendi. 2 hoc de

17 secunda de principali qone. ¶ 1° Genio ad secundam
questionē, si quēdā vtrū valeat pactum de futuro
ra successione factū. ¶ Abusuū ē reg. d. l. i. §. q
vtrū pactū nō valeat nec in milite, nec in pagano
fauore militie pactum disordinetur ad speciem
vltimę voluntatis in pagano vero nō valet vlti
mo, ita dicit ibi leg. quid ergo si fuit pactū faci
ad pias causas: videret qd idem etiam in paga
no, qd fauore pie cause fuit pactum interpretetur
testamentū. ar. dicit. l. licet. c. inuenta. l. i. de
testam. ar. eccl. fm interdictū Bar. c. 1° §. 1° iura
hoc querit, an valeat pactū qd rū milibz facias
das, vel qd rū si heredes facias: dicit qd nō vt. ff.
de verb. obli. l. si stipulatio hoc mo. l. si nūqūd hoc

pōt oporri per modū dōditionis rē flicetare tam
 lem heredi pmitto tibi. R. si fieri nō. i. si
 leg. lūm donatōnis. ¶ Siq̃ta hoc queritur. q̃
 quēlio nō. q̃ uotidiana. quidam donauit milibz
 omnia bona sua. & interuenit infamatio. queritur
 utrum valeat hoc donatio. gl. tenet p̃. q̃ siq̃
 nullo iure hoc prohibetur. Contrarium uidet̃
 q̃ siq̃ta donatio efficit q̃ bonans nō fit habitor
 heredi. & sic quodammodo impedit testamē
 tationē. nemo enim esset ita faciens quod ar
 hereditatem frustra. fide heredes istius frustra
 aditur. q̃ mil habet in bonis. & c. Bue
 rer gl. dicit veni. q̃ video quod omnia bona po
 sunt donari vbi. omnes. gl. dicit. de his q̃ in
 fraude rē. Et nō dōtari vbi. l. si. de viciopio.
 potore. x. muliere. q̃ de iure dotis. Et vbi
 p̃tū p̃rogiaclat in mari vbi. de inoff. donat.
 l. j. x. q̃ de iure parro. in l. filibertus in mōiem.
 not. j. q̃ de regno. ob. p. l. si. nō ob. q̃ amodo
 non habebit heredi. nāmo haberi poterit in
 acq̃uēdū q̃ non venit in heredi. arg. ff.
 mand. l. i. ubi mādandū. q̃. si. si cūte. bona
 suffici. q̃ potencialiter possit heredi habere.
 licet de facto nō habeat. arg. ff. de peti. heredi.

bereditas, in prin. ¶ Spone quod effe adiecti in
donatione fore futurum, verbi gratia, Ego dono
tibi omnia mea presentia & futura, nunquid ista
donatio valeat? & videtur quod sic: quia futurum
non effe translati dominium, vnde in acquirendo futurum
habeo dominium, de quo potero cessare, licet
sim obligatus, de leg. i. apud Jm. si. si. si. si.
de act. emp. l. citra la granda. Alii dicunt quod va
leat donatio respectu presentium: non respectu
futurorum: nisi in illis adiectio videtur, & non va
let, ar. j. de dona. l. fancimus. si. si. perculis. si. si.
de pecun. leg. ¶ Tertia effe pp. quod non valeat in ali
quo, quasi tota sit contra bonos mores: vt in
pac. couen. l. hereditas. si ob. l. fancimus. vt in
libi petissimus habebat certa quantitate detra
minatam a leges heredi non effe certa quantitas de
terminata: alio de totum vitatur. alioquin diceretur
transpactatione, & valeat tota donatio, saluo
quod in vno numero: propter de eo restituti quod
curis deditur. Bar. ibi nihil affirmat. ¶ 2.
¶ finit. heredis potest. si. de heres. ff. de iur. in
tutio heredis potest denolui in donatione inter
vivos: tamen non effe dubium quod continet pre
sentia & futura: sed illa op. repub. bar. per. ar. in
l. si. de sacrosan. eccl. & communis opi. effe. ¶ 2.

natio presentium & futurorum facta eodem cōtegitur, in totum sic inuolu-
lisque videtur facta in fraudem legis, ad impediendum libera facti-
onis testamenti: quia licet non impediatur testamenti facti gratia ad
acrum testamenti: impeditur tamen quantum ad effectum hereditatis
beneficii nullus adiret hereditatem nil lucraturus ex ea: nil doli, deli,
falsi, in p.in. Secus tamen effe dicendum in donatione causa mortis
illa posset reuocari, si effe libera facti testamenti. Item quia p.lego
trahit falsitatem propter quam adhibet hereditatem: vult illi, de leg. falsi
p.in. et ita in donatione causa mortis firmat h. Bar. ad e. de leg. falsi
hoc quere: nunquid si bona scriptis donantur, futura incidunt.
Respondendo q. non. In p.in. et in p. in. q. si in cōtegitur.

[illegible]

22 b. *Amuliere, q. de re dorum, q. hoc de tertia principali q. de. C. Titio no adquam principalem questionem, et quero, nunquid dicitur p. utitur de hereditate obueniente certo modo disponenda? 7. ita fit propo. in materia bulas legis, circa hoc fit diffing. Et fit pactum de hereditate hominis incerti, et valet v. l. i. §. 6. de illo, ff. pro hoc, per illum, §. si fraus commiri contra hanc l. scilicet q. si pacto no habet mentem empti. Et in mente contrabentium fit de certa persona, ita tamen pot. si fraus probat, non valet pactu v. l. §. de legi. l. fraude. Et fit pactu de hereditate certi hominis: tunc aut fit ex necessitate precedentis contractus licite, et valet v. l. i. §. si quis servus. de ac. emp. Et tunc fit ex potestate tunc aut hoc venit per quamda consequentiam, et valet l. i. §. si*

[illegible]

23 Iudic me, finalit. ¶ *¶* Ultimo hec facit ad questionē. bicitatē
q̄ no valeat pmissio minoris: mo minor cōfiteri testator pmitte
bonā testatōis. cādem ille minor succedit refertor. quē pmissio
pmissio. s. videtur q̄ nō. refragare fatuto. ¶ Ego dico. s. digi cādem
tegr. q̄ illa pmissio nititur nō solum cōrari minorē. s. etiam fūda
reū in consensu maioris. s. nō sūnt principale rōnes: nūc benefic
causa cōadiutū contractum minoris. scilicet consensu maioris. ab
eo pncipaliter dependet. digi patrum seruitū. fatutum cōm par
ditum. et propter minōis inobedientiam: sed hie minoris cōm
vitul voluntate. maior obediendo: nō nō leditur. argu. q̄ dicit
infir. l. quidam cum filium. s. de in integr. refert. mī. non videtur
le videmus in vellatōis: nam si mulier nō leditur. nō iuuat bēu
cio pmissio. illa ite in popofortia credo verum. Bald.

De transactionibus.

Rubrica.

¶ **T**ransactio facta cum quibusdam ex administratoribus, non par-
ticipatur ceteris, cum quibus non est transactum.

2 Transactio an prolic alqs q̄ his inter quos facta est. 2 nu. 3. 4.
5 Beneficium diuisionis an habeat locum inter dolosos.

6 Beneficium diuisionis an habeat locum tutela diuifa.
7 Diuifio dicitur eſſe duplex, & qualiter in qualibet utarum habeat locum

9 *Lesio an debeat fieri in totum, an pro parte.*

11. Actio utilis quare non datur fidei iuroribus, sed bene tutoribus.

12 Beneficium ordinis, quando habeat locum, vel non.
Clxxviii. **Transactio facta cum quibus**

Non pactio. *Ex pactio facta cum*
busdaz ex administracione
non pactocinatur ceteris cum quibus non est tractata

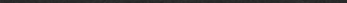
ctum. h. d. hec lex valde not. ¶ Dividit in duas par-
tes, nam prima ponit dictum in genere, secunda in spe-

cie. secunda ibi. cum igitur. ¶ Ho. q. quandoq. plures
administrent simul: quia nulla est facta diuisio administrationis. Qui

doq; administrant diuifim: quia facta eft diuifio. Quandoq; unus ad-
ministrat, alter nō. Quandoq; neuter administrat, & in omnibus tradi-
tione regulat.

tur regula: quia transactio facta cum aliquo vi transactionis, non potest
rigida

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and small dark spots, characteristic of old paper. The right edge of the page is dark, indicating the binding or the edge of the book.

1 ^{et} Dolo non impedit quin acceptilatio perimatur actiones ipso iure,
 2 ^{et} minor, etiam aliquid ponatur, ve non.
 3 ^{et} Promittens nulli vendere nisi iis qui nempti vult vendere, an compella-
 4 tur vendere iuris.
 5 ^{et} Exceptio est huiusmodi nature inducere scilicet contrarium regule in
 6 casu excepto. Item qualificare regulam, nec est eius officium ampliare re-
 7 gulam.
 8 ^{et} Iudex mandat alicui qd de possessione discedat, nisi sentierit se grauatus;
 9 et tunc comparat intra tres dies, si senturus de grauiamine, an tale pre-
 10 ceptum fir sit conditionale, et an sit resoluendum sub conditione.
 11 ^{et} Dolo quoque potest esse, et super quo actio de dolo competat in casu huius
 12 legis.
 13 ^{et} Transgens generaliter super actione tutelae, an videatur transgisse su-
 14 per dolo tutoris, et si.

Actionem igitur in dolo non datur regressus, sed dolo ductus habet actionem de dolo, quia succurritur nisi super dolo transgeritur, l. d. Ad eandem in butum. I. permittit, q. triplex est dolo. Primus in administratione commissus. Secundus inducens a translat. Tertius in non seruando promissa. De primo dolo non loquitur lex actio in ter, sed queritur in glo, vlt. In verbo iter queritur si transigit. Sed de secundo dolo translatio inducitur loquitur lex nostra; talis dolo actio ipso iure peremptio purgatur per actionem de dolo. Et ratio q. translatio est contractus stricti iuris. Item translatum suum effectum, ita officus lex habet actio de dolo traditione fecit, vt. l. eleganter in prin. ff. de dolo. Ita si habet liberatio ipso iure secuta vt hic. Sed de tercio dolo promissa in non seruando de promissa, verum iste dolo purgetur per actionem de dolo, vel agat glo modo. I. dicam. ¶ Et ratio. Primo, q. dolo non impedit quin accipiat ipso iure perimat actionem, et q. post q. actio est ipso iure peremptio nisi reuocatur. ¶ Secundo non, dolum purgari per actionem de dolo, nisi sit facta actio lup. dolo. Terro de dictioe nisi, cuius officii est ponere, si negatio precedit et negare, si positio precedit. Ita theoz ca pbat barba hic in duplici dictioe, nisi, que est hic nam primum, nisi in lege nostra positio, secundum, nisi in nostra pinar. Ita theoz traditur p Dy, in c. peccati, de regu. i. vlt. ff. ¶ Sed contra hoc antea in prinam materiam huius legis. Op. l. cauetur q. dictio nisi, nisi positio, etiam si dictio precedit, vt ff. de manu. l. i. titia. s. si. s. si. mens loquentis periturum, non posit, sed mens non partiturum non posit, et ita est in l. cōtra. titia. Quia ratio ratio erat ibi ordinum, et ad exclusionem ordinatum, merito non includit, vt ff. de hered. nisi. l. ex facto etiam agitur, fm Zac, bu. De. Pr. et l. q. de, si subitit, dicitur q. quando precedit oratio negatio, ratio ratio oratio negat potentiam tunc dictio nisi non posit accipit, sed positio solum potentiam, oratio. l. titia. Declarat hoc si testator dicit d. Seli fore liber ne oratio. Ita verba non possunt piuare actum sed priuare potentiam essendi liber, vbi enim nulla libertas; ibi nulla pinatio liber ratio, vt ff. de cod. l. de mon. l. titio. rursus ratio. Cum ergo subdit testator, nisi rationem reddideris, ad potentiam se referre videtur, scilicet q. possit esse liber rationibus redditis; non q. sibi sit liberta libertas, et ille est casus illius. Si vero positio precedat negat actum; tunc dictio nisi, dispositio affirmatur vt hic. Alur oratio precedens nihil disponit tunc dictio nisi, ponit vt hic, si non obit. Seli aliter, aut oratio peccat deinde disponit negatur; tunc dictio nisi, subiequea nihil ponit, et ita loquitur dictus, s. ¶ Et predicta faciunt ad questionem: promitto non vendere nisi tibi, queritur si nemini volo vendere, an possim compelli tibi vendere. Si, mouet istam, q. si, si quis can. l. si eum, q. in iuriarum, vlt. et q. si peccat oratio negatur arbitri, seu postestatis, et respicit actum de futuro. Ideo dictio nisi, non disposit de presenti. Et hoc loquitur q. si nolo aliter vendere, non cogor tibi vendere, facti. ff. de contra. ben. em. l. qui fundum emit, et adde q. quod dictio nisi, quod q. ponitur, q. cepit vt dictum est. ¶ De naturae exceptionis est inducere contra regulam in casu exceptio. Item qualificare regulam, vt ff. de penul. l. nam, q. siquid, s. si cum. Non autem est eius officium regulam amplia

[illegible]

[illegible][illegible]

Sam flue
pau. (11)
refu pecunia. (12)
pau. ad et col
nece. (13)
Mo. q
no cofortente de
cudo no. q. treu p
q. meli ception
q. meli decto ne
et nece. (14)
action. (15)
pau. pime. z. (16)
tr. b. c. lupu. r. (17)
fementi z. et r. (18)
fump. p. (19)
fump. q. p. (20)
nat. r. (21)
multu. no. nam v
ia. diffinitu. r. (22)
et hoc. (23)
dignu. (24)
f. p. (25)
f. p. (26)
f. p. (27)
f. p. (28)
f. p. (29)
f. p. (30)
f. p. (31)
f. p. (32)
f. p. (33)
f. p. (34)
f. p. (35)
f. p. (36)
f. p. (37)
f. p. (38)
f. p. (39)
f. p. (40)
f. p. (41)
f. p. (42)
f. p. (43)
f. p. (44)
f. p. (45)
f. p. (46)
f. p. (47)
f. p. (48)
f. p. (49)
f. p. (50)
f. p. (51)
f. p. (52)
f. p. (53)
f. p. (54)
f. p. (55)
f. p. (56)
f. p. (57)
f. p. (58)
f. p. (59)
f. p. (60)
f. p. (61)
f. p. (62)
f. p. (63)
f. p. (64)
f. p. (65)
f. p. (66)
f. p. (67)
f. p. (68)
f. p. (69)
f. p. (70)
f. p. (71)
f. p. (72)
f. p. (73)
f. p. (74)
f. p. (75)
f. p. (76)
f. p. (77)
f. p. (78)
f. p. (79)
f. p. (80)
f. p. (81)
f. p. (82)
f. p. (83)
f. p. (84)
f. p. (85)
f. p. (86)
f. p. (87)
f. p. (88)
f. p. (89)
f. p. (90)
f. p. (91)
f. p. (92)
f. p. (93)
f. p. (94)
f. p. (95)
f. p. (96)
f. p. (97)
f. p. (98)
f. p. (99)
f. p. (100)

l. iij. q. ad finē. vbi
dicit qd si reperiat
i lib. vsuras ab ali
quo. qd ppter hoc
nō probatur vsu
rari⁹. xxiij. q. ij. c.
sane. qd est singul.
no. And. Barba.

6 ¶ Et Vnio ad q̃as alias dicit b̃e q̃ sub
tañlac, eg̃ integro petra fac. Quero ergo vtr̃
transito per pactū contrariū ipso iure tollat. b̃
et. gl. q̃ nōsē de rep̃licatione iur̃ l. i. vñus. s̃.
pactus nē petere. s̃. de pact. In contrariū vides
vtr̃ q̃ hic nō solū interuenit pactū contrariū, sed
interuenit actus retro fūnitq̃ pecunia vice
refusa, et transito venit ad nō causāz q̃ vnde
et ipso iure vtr̃ recessit. h̃. c. vñ. q̃. 2. q̃. 2. q̃. 2.

Dis. l. i. in f. z. hec op. pōr valde bñ subitūm. r. obli. s. p. actus ne peteret. quia ibi nō interuenit actus facit rero; s. interuenit solummodo cōtra r. ius sensus. Doc. tamē cōter tenet gl. q. nō ipso iure. sed ope replicationis. z ratio pōtē esse q. trasfatio trahit feci quāda exēctione elidēde actionē. in qua pōprie nō cadit actus rero s. mīto. Remanet ergo ad bñ actio vulnerata z ellāne inuatur per replicationē z hoc est fubri
 7. l. e. f. Alterius querit. q. d. si per tranfationē actio prima erat sublatā ipso iure. pōtē partes recedunt a trasfationē tamē creditor nō pōtē citi sibi de noua actione. querit qualiter sibi succurritur. Dicē quidā q. si tunc trasfationis contrarius in integrū restituit partē ad primas litem. vide habet actus vilem veterem actionē: vt eadem oportet restituere petitoris. restitutio parit. argum. s. si aduer. trans. l. si ita sentit gl. q. Non ob. ff. de pact. l. si vnus. s. sed si pactum. quia ibi actio prima non uidebat originē ex consensu: ideo non potest reparari per consensum. Ires nō ob. i. col. vbi pacta. q. ibi nō interuenit actio rero similis ad relinēda trasfatione tunc bñ arg. ff. de iur. s. l. sed reuocatur. Jac. bu. dicit q. nullo modo subuenit actio nec per veteres actionem. que nulla est. nec per nouā: q. nulla noua obligatio intercessit. nō ob. s. si aduer. trasf. actio. quia ibi loquitur in restitutione petitoris. Partes enim nō possunt in integ. restituere: vt d. s. sed si pacta. Potest tamen consuli ibi nō veteri actione: vt dicit aliē: sed q. pecuniā soluit sine causa. reperit illam pecuniā secundū Ba. bu. Nisi reus de facto vellet parti vt rem per actionē argu. ff. de pē. l. iulianum. s. querit. facit. ff. de so. l. i. pupili debitor. in. s. i. quēz. hec glo. allegat. vide quod ibi nō. Bal.
 I Interrogatio implicita; obscura debet declarari; intelligi.

Probabilis
spicio tormetorum.
Blode Bart. in. l.
mosi. j. ff. ad. l.
in. mat. xi. l. i. §.
j. ff. qd. me. cau. z
Ant. cor. singu. v
te in ver. met. vbl
omnino. quod fa
cit p. criminoso q
fuit tortus. vel cui
fuit oblata qd. an
dicatur illius me
tufecisse. Gellius.

¶ Per cōsensum
partiu. ¶ unde de
veritate huius di
cti Bart. in. l. si ex
pressis. col. ij. vers.
sed hoc non est
vera. ff. de appell.
in. l. i. vbi etiam per
suus in ver. quero
nūquid sentētia. j.
qui pro ca iurid.
omnino Alex. in
l. j. s. col. fi. cū con
tra. ibi per cum si
gnatis. ff. de fer. z
in alleg. l. si expres
sim. z de quēstio p
sum in na. seq. vide
dec. vbi. §. z in. c. fi.
extra de sen. z reu
di. c. lxxv.

Interrogatio implicita, & obscura debet de
clari, & distingui.

transigere respectu eiusdem remedi est electio pmissoria: ut l. plerumque, §. 2. ergo hic dicitur diversa remedia, scilicet expere, vel petere, est electio ea habenda, que sunt in eius potestate. istud expersum est, ff. de cōdi. inde. l. eleganter, §. si quis possit. ubi est casus fm glo. x. **¶** Ultimo op. q. nō possit repeti datur in cōtractu transactionis nō habet locū peniten-
tia, quia, §. eo, sol. dicit q. repetitio nō habet locū ex penitētia, ubi ibi
sed q. non servatur transactio, habet locum cōdictio ob causam ex alio
capite, q. dicit non servatur v. dicit, §. eo. l. actione. **¶** Cal.

1 Transigere licitum est, ubi processum fuit iudicium tendit ad penā
languinis, §. no. 2. 3.

2 Transactio non fit gratis, sed bene pactū.

3 Pactum et concordia impediunt processum in criminali: sicut transactio
ita quod est impossibile prociē ex eadem instantia.

4 Statutum pmissit concordia in criminalibus, an ex ista cōcordia oīat exce-
ptio solum declarationis, sed etiam peremptoria, §. no. 7. 8. 9.

5 Pactum transactio nō tenet super iure publico quo ad publicū pñdis-
tum, sed quo ad regulandū personā, et eximendū a processu, valet.

6 Transactio facta super rapta virginis, vel aliarum mulierum, an valeat.

7 Relatio iuri contraria non debet fieri.

8 Dicitur potest recedere iuri v. g. adulterii: hoc speciale est in marito.

9 Recusator de adulterio an et quando possit renuntiare accusationi in iuri
tutela super adulterio.

10 Transigere quare sit licitum in causa sanguinis, et quare expicitur adul-
terium, §. no. 16.

11 Statutum reducit penam sanguinis impositam pro adulterio ad penā
pecuniariam: an super ea possit transigi.

12 Transigere quare est licitum in crimine falsi, cum sit crimen publicum.

13 Transigere, vel pacisci, an sit licitum in delictis privatis.

14 Iudex iure statuti inquirere debet de crimine privato, sique factio tamen
crimine vel non liquefactio, offensus remittit in iuriam, et facit pacem cū
partē offendente, an propter hoc tollatur processus inquisitionis incho-
atus, §. no. 21.

15 Offensus, vel furum passus, si vadit ad iudicem, et dicat offensum esse
tam vel furum factum fuisse de sua voluntate: an per talem confessionem
tollatur punio delicti.

16 Transactio et concordia potest fieri de quolibet crimine privato inter of-
fendentes, et offensum, non ratione civilis executionis tantū, sed etiam cri-
minalis.

17 Remissio nō potest fieri per transactionem, vel pactū in preiudiciū fisci: quia
in criminalibus nō potest quis pacisci ad impediendū processum.

18 Iniquitas quatenus includit et habet ad interesse partiē, etatenus tol-
litur ipsius iniquitatis effectus.

19 Transactio vel pactum nunquam debet fieri de aliquo crimine criminali
liter intentato quantum ad plenā liberationem a pena fiscali: nec va-
let cōcessio offensi, ubi constat de contrariis et sic talis transactio alijs
non preiudicat, §. no. 27.

20 Reus datus pecuniā accusatori titulo pacti vel transactionis in casu
prohibito, quas penas patitur.

21 Et danti pecuniā accusatori non patrociniatur temporis prescriptio.

22 Bandam fieri fallum an possit super eo transigere.

23 **¶** Reg. de iur. iur. §. no. 2.

Transigere. Debet dividit in duas partes: q. p.
nā cū una exceptio de negatua, §. no. ponit vnam regulam affirmati-
vā cū una exceptio de negatua, §. no. ponit vnam regulam affirmati-
vā cū una exceptio de negatua, §. no. ponit vnam regulam affirmati-

24 **¶** Transigere, vel pacisci, an sit licitum in crimine falsi, cum sit crimen publicum.

25 **¶** Transigere, vel pacisci, an sit licitum in delictis privatis.

26 **¶** Iudex iure statuti inquirere debet de crimine privato, sique factio tamen
crimine vel non liquefactio, offensus remittit in iuriam, et facit pacem cū
partē offendente, an propter hoc tollatur processus inquisitionis incho-
atus, §. no. 21.

27 **¶** Offensus, vel furum passus, si vadit ad iudicem, et dicat offensum esse
tam vel furum factum fuisse de sua voluntate: an per talem confessionem
tollatur punio delicti.

28 **¶** Transactio et concordia potest fieri de quolibet crimine privato inter of-
fendentes, et offensum, non ratione civilis executionis tantū, sed etiam cri-
minalis.

29 **¶** Remissio nō potest fieri per transactionem, vel pactū in preiudiciū fisci: quia
in criminalibus nō potest quis pacisci ad impediendū processum.

30 **¶** Iniquitas quatenus includit et habet ad interesse partiē, etatenus tol-
litur ipsius iniquitatis effectus.

31 **¶** Transactio vel pactum nunquam debet fieri de aliquo crimine criminali
liter intentato quantum ad plenā liberationem a pena fiscali: nec va-
let cōcessio offensi, ubi constat de contrariis et sic talis transactio alijs
non preiudicat, §. no. 27.

32 **¶** Reus datus pecuniā accusatori titulo pacti vel transactionis in casu
prohibito, quas penas patitur.

33 **¶** Et danti pecuniā accusatori non patrociniatur temporis prescriptio.

34 **¶** Bandam fieri fallum an possit super eo transigere.

35 **¶** Reg. de iur. iur. §. no. 2.

cundo opp. tu intelligit regulā pmissiā in cri-

minib⁹ ingerētib⁹ penā sanguinis, cōtra: q. ter.

loquit de crimine capitali: sed capitale crimē di-

citur tribus modis, et sic p. eo qd nō ingerit penā

sanguinis: v. r. ff. de bo. pos. l. edicto. §. rei aut cap-

italis. Sol. dico q. hic ponit stricte p. capitali q.

ingerit penā sanguinis: hoc apparet in ver. cri-

minibus. Sed in l. contraria ponit large, et adde

qd no. ff. de iur. om. ind. l. imperiū. §. de off. ei⁹ q.

vi. al. ge. l. suggerere. et ff. de off. eius cui mā. est iur.

tit. l. i. et in aut. de colla. §. phibem⁹ col. l. vbi dicit

q. mēbi murtario equiparat vltimo supplicio, et

dicit mors quo ad illud mēbi⁹: et vide hic Jac.

4 **¶** **¶** Tertio opp. q. intro. glo. magnā. et vide

q. regula pmissiā hui⁹ legis sit falsa. lege caue-

tur q. in publicis criminib⁹ nō est pmissum da-

re pecuniā aduersario, et ille qui datur tāq. cor-

ruptor habeat p. cōfessio, et etiā qui recipit puni-

tur v. r. ff. ad turpil. l. ab accusatore. Sol. dicit gl.

cōcedo q. nō licet recipere: v. r. in l. cōtraria. sed l. 3.

dare. i. ille qui dat p. redimēdo sanguinē suū, nō

habet p. cōfessio, et est speciale in cā sanguinis:

q. i. reo sanguinē suū redimere: v. r. de reb⁹ co-

rum. l. i. §. Et sic apparet q. q. q. v. n. s. c. t. u. s. est li-

citus vni d. h. n. i. et licet alteri. Jac. solu. v. r. fal-

sa: q. v. r. extra causam. l. eius qui delatoz. ff. de iure

lit. et cōtra. l. q. i. ff. de iura. in quib⁹ dicit q. ille qui dat

pecuniā accusatori, dicit crimē cōteri. Sol. dico

q. ille. l. d. i. s. i. n. g. u. r. p. l. e. g. i. s. i. s. t. a. n. a. l. l. e. g. e. s. p. o. s. s. u. n. t. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. i. n. t. r. a. s. a. c. t. i. o. n. e. p. h. i. b. i. t. a. n. o. a. u. t. e. m. i. n. t. r. a. s. a. c. t. i. o. n. e. p. m. i. s. s. i. a. q. d. e. s. t. i. n. s. o. l. a. c. a. u. s. a. s. a. n. g. u. i. n. i. s.

¶ Altrā. m. solu. aliter dicitur. v. r. l. ab accusato

re dicitur et q. an accusator: si inscribitur tūc nō

est licita nec pmissa transactio, et ita loquitur ibi.

aut accusator nō sit inscriptus, nec se obligavit ad

p. c. s. u. m. c. a. u. s. e. n. t. i. a. e. s. t. p. m. i. s. s. a. t. r. a. s. a. c. t. i. o. n. e. p. a. c. t. i. o. n. e. i. t. a. l. o. q. u. i. t. h. i. c. p. i. s. t. a. s. o. l. u. v. r. f. a. l. s. a. q. u. i. n. s. c. r. i. p. t. i. o. n. e. s. e. m. p. e. r. s. u. n. t. i. n. i. t. i. o. l. i. t. i. s. c. r. i. m. i. n. a. l. i. s. et si nō fant

expresse, vident tūc tacite fieri v. r. no. i. q. accu. nō

pos. l. q. crimē. et in l. p. e. c. i. r. c. a. s. i. g. l. m. a. g. n. e. i. d. e. a. c.

cusa. **¶** Intererea ita leg. indifferere loquit, vñ intel-

lige in quacūq. parte litis transactiones pmissas

esse, et etiā crimine liquidato pmissum esse pactū

q. i. n. d. i. s. t. i. n. c. t. e. l. e. g. l. o. q. u. i. t. s. e. d. B. a. r. d. i. c. i. t. q. i. s. t. a. l. e. g. d. e. b. e. t. a. l. i. t. e. r. i. n. t. e. l. l. i. g. i. d. i. c. i. t. e. n. i. m. q. a. u. r. l. o. q. u. i. t. d. e. t. r. a. n. s. a. c. t. i. o. n. e. q. u. o. a. d. i. n. c. h. o. a. r. t. i. p. r. e. s. s. u. s. i. m. p. e. d. i. t. l. e. d. u. m. tūc valet transactio: et pactio: v. r. hic adeo q. nec

transigens pōt p. s. e. q. u. i. t. n. e. c. i. u. d. e. g. e. o. f. f. i. c. i. o. s. u. p. e. r. e. a. d. i. n. s. t. a. n. t. i. a. n. e. c. a. l. i. q. u. i. s. a. l. i. u. s. q. u. i. v. e. l. i. t. e. t. i. d. e. i. n. s. t. a. n. t. i. a. d. a. d. h. e. r. e. r. e. h. o. c. e. o. q. t. r. a. s. a. c. t. i. o. n. e. s. t. e. r. m. i. n. u. s. i. n. s. t. a. n. t. i. a. r. e. a. r. §. eo. l. f. r. a. t. r. i. s. a. u. r. l. o. q. u. i. t. m. u. r. q. u. o. a. d. a. l. i. o. s. e. f. f. e. c. t. u. s. p. u. t. o. q. u. o. a. d. e. f. f. e. c. t. u. p. e. n. e. t. o. r. a. l. i. t. e. r. o. i. n. s. t. a. n. t. i. a. n. e. c. n. o. v. a. l. e. t. t. r. a. s. a. c. t. i. o. n. e. v. r. §. d. i. c. a. s. e. d. i. b. i. t. r. a. n. s. a. c. t. i. o. n. e. s. t. i. m. p. l. i. t. e. r. p. h. i. b. i. t. a. i. b. i. pōt p. c. e. d. i. t. e. g. e. a. d. i. n. s. t. a. n. t. i. a. n. t. i. e. l. l. i. g. i. f. e. c. u. n. d. a. r. e. g. u. l. a. h. u. i. u. s. l. e. g. i. s. et est casus in l. i. §. i. de abol.

fm Bar. **¶** Ego dico q. leg. nostra in regula affir-

mativa dicit transactio nō pmissa: nō tamē de

eius effectus. nūi quatenus includitur ex virtute

permissiōis. Omnes ergo leges que puniūt trā-

Transigere vel
pacisci. Quia dicitur
esse verū ff. de iur.
in l. d. i. u. §. ff. ad l. i. §. v. r. q. a
deo dicitur. si deli-
ctum sit in omittē-
do. et hoc de iure ci-
vili, non autem de
iure cano. v. r. glo.
in c. j. in verbo gra-
tiam. extra de col-
lu. de re. Archi. v.
q. i. ca. si primates.
et §. in c. si. col. §.
ver. itez presentia.
et do. Ab. extra de
transac. et lino.

[illegible]

mon. i. iul. q. aliu
nō v. aliud in pa
ob. ff. s. in fa. l. qm.
infamia: sed nō qu
est opi. Yo. sed gl.
ter. Primo casu v
si paciscat. ff. de pa
lia. s. si quis aut h

de fauore stat ut
vel nō liquefacto,
diam eū parte offe
ficiōis inchoate, v
sua, hoc est a cō
in publicia indicē

in publicis iudiciis
in criminibus pub
licis inferre iniurias
lex quod esset cullu
batio non est permis
sura nec non oppo
sed in potestate dei
que sita iuxta rei
et vigore statuti p
rebat ut est si

per hoc libellum est factum
criminalis accusatio
neque inquisitio sub
iudicio ergo Jac. q.
crione. Ad ob. j. d.
21. Ita sunt verba si
ipse q. inquisitio n
tur sed est quida r
deq. representat lo
sationem iudicium d
moris a. n. p. d. d.

22 *audet inquirir. Et
responsum si offensum
dicitur fuit fac
a fessione tollit pun
a principio in reru
et post facto em
Ad. Sed Bar. res*

pena ut pacio v
munire delicti
nec ex parte a cro
fis fiscalibus qui
cro: vt. l. eius qui
cur translationē, se
lam: q. causa crimi
naria. de termi
bi. iurigen. §. si p
tem ergo nō vale

Intererea & ex
hinc rex. in. l. h. q.
ma ordine. Ista e
que loquitur am i
cundo comitatus

Y

acti, redimimus inibi purgati, si non est dubium qd ex tali contractu est apta
actio accipio pfer, ver. respice legit et not. ff. de condi. ob. cam. l. in pecunia,
tupini. ¶ Sumus igitur adpue in dubio, qd quo ita est, qd cum sit facio
vdes, vel factio v factas, quare ita transactio accipio pfer, ver. non
perit. Red. gl. qd est nuda pacta. ¶ Sed contra istud opo. nūc qd remi-
tere ite facere, aliter interuenit remissio ergo interuenit facti impletio. vñ nec
cessario loquor qd rem interuenit vel facta, ergo ratio est falsa. Rñder
gl. qd ppter qd rem interuenit, vel facta, vno mō qñ plene interuenit: tñc
conuat accipio pfer, verb. vñ, qd erit. permu. leg. placito. Alio mō qñ non
plene interuenit, non quā actio pfer, ver. vñ hic, qd aut plene non inter-
uenit, apparetur habito sine ad qd dicitur ordinat, non potē dicitur
impleti. l. si. l. si. de. 2d. ob. cam. l. si. tra. factio ordinat ad sine non potē dicitur, l. si
et si finem non qd debet perferre et qd non potat qd dicitur poterit peti. et a
vel alioq. merito ergo, qd non habem? totale impletione, non habemus
debitū remissio, nec sufficiens materia ad actionē pfer, ver. pūc
dicit hoc est qd gl. dicit in iura vñ ob. ergo, in iura vñ, qd est differentia
tñ. ¶ Si quētiā factio domi vñ deo, g. impleo ex parte mea ergo sit res
mittit actionē pfer, g. impleo ex parte mea, Rñder post qd feci domus, sit
istud est irreprobabile, si pōt qd remissio actionē, ad iura vñ iura dicit
actio qd possim mouere, vñ iura vñ non dicit irreprobabile facti, et p dñs
non intelligit plene impleti, ita est pōt dicitur gl. tñc qd forma vñ dicit
qd dicitur ad est, nā aut trāgētes cōsiderauerit iura, aut facta, aut vñ qd
aut complerit transgēti, ita qd non apparet clare pariter cōsideratio, seu
mētē cōsiderat. Primo causa remissio qd plene implere, vñ a verba sum
sit forma, alioq. tere ad us obligationē et cā transactionis, vñ de mibi, g.
qrelatio facta est ad us obligationē pfer, verb. l. cōd. casu, aut est facta rela-
tio ad iura pñs vñ remitto vñ deo, 2d. auct. ad futurū: pmitto non potere
vñ deo, non est factio impletio, qd non iustitiam causa, sed successu
ca. Si autē verba sunt relata ad iura et factum iura si rōne iuris sit ibi im-
pletio, quatenus est facta, non dicitur impletio, non qd locū actionē pfer,
vñ qd non ouit ex omni materia, sed de omni ex certa et sufficienti, si tē
pōt plene impleti. ¶ Tertio et vitimo faciendo de iure et
de facto cogitatur natura transactionis ordinat ad nō petendū, si sic ordi-
nat ad qd qd est de futuro, pōt hoc. ff. de condi. ob. causam. l. de. in pñci.
Rñder ergo ex predictis forma verborū cōsiderat, et vbi non apparet
forma verborū, cōsiderat ad est natura ipsius transactionis, de hoc no.
in l. in i. magis gl. 2d. de pact. ¶ Alterius opo. a videz qd ex factu tran-
sactionis possit accipio pfer, qd hic pōt, accipio impleti iherado resū
per acceptationem ergo pōt agere, Rñder. nego qd possit impleti: qd si
bene per accipio pfer pōt agere de facto, ita dicit gl. Jaco. bur. dicit, qd
vñ accipio pfer, ibi videz reperiri plene impletio. Et si tu dicis, ad iura
pōt agere de facto, dico qd hoc non presumitur, qd non pōt agi nisi interue-
niente loco agentis, qd dolus non presumitur, et qd qd qd gl. pñsuppo-
nit impossibile interuentu reali, de qua loquitur tē, qd ibi non cadit
causam, nisi interuentu aequilantia iudicatoris, vñ 2d. l. vñ iura, in qua
requiritur qd res pmitit, s. ad pmitteri dñd non cogit. ¶ Quā si volēs
tēre ite modū impleti per accepti, est impossibile, argu. qd de noua. l. i.
¶ Alterius opo. ex factu pōt impleti, et hoc pōt opor. primo p
voluntaria cautione vñ, ff. de 2d. l. in mutante dñd opor. necessaria cau-
sationē ad pmitteri non potere, tēne de hoc caute vñ, ff. de iud. l. in obis.
Sol. cōd. gl. qd pmittere pōt caute, de qua loquitur tē, qd ibi non cadit
causam, nisi interuentu aequilantia iudicatoris, vñ 2d. l. vñ iura, in qua
requiritur qd res pmitit, s. ad pmitteri dñd non cogit. ¶ Quā si volēs
tēre ite modū impleti per accepti, est impossibile, argu. qd de noua. l. i.
¶ Alterius opo. ex factu pōt impleti, et hoc pōt opor. primo p
voluntaria cautione vñ, ff. de 2d. l. in mutante dñd opor. necessaria cau-
sationē ad pmitteri non potere, tēne de hoc caute vñ, ff. de iud. l. in obis.
Sol. cōd. gl. qd pmittere pōt caute, de qua loquitur tē, qd ibi non cadit
causam, nisi interuentu aequilantia iudicatoris, vñ 2d. l. vñ iura, in qua
requiritur qd res pmitit, s. ad pmitteri dñd non cogit. ¶ Quā si volēs
tēre ite modū impleti per accepti, est impossibile, argu. qd de noua. l. i.

[illegible]

28 Lauro maria
 na. Ad de gl. j. bar
 tol. 2 doc. in. m. m
 riane. col. q. verti
 op. de. l. ira stipula
 res. 2 q8 not. ff. de
 21. i. vemo. bart.
 l. j. ad ff. ver. que
 rit gl. de. pac. sed
 p cor. dic q po
 test pretari p imo
 plendo modo 3er
 2 pti permissioe
 1 3ctu magis i mo
 dus fit implendi
 de pecunia. itano.
 3ite in. l. j. ad fin.
 ver. quero an con
 ditio. ff. vii pol.
 leg. 2. ellus.

Quia condiciti si actor: est in dolo, vel culpa, non est liberanda promissa, et
 presentia vero sola non condicere potest, i. quibus, et aut lequimur de con
 dictione ob causam danda accititunc aut durat accito prima, et non co
 petit condicere frustra proponeret, aut non durat accito tunc refert,
 et est talis nature, et possit citi et consensu, habet locum condicio ob
 causam; reus se repo nat in obligatione, v. l. si quis petat, aut non est
 talis nature tunc non habet loco condicio petere impossibile, v. l. ff.
 de pac. l. si vnus, s. pact. ver. si, si pactu, et in. l. quibus, et ad turpi, aut lo
 quimur in act. de dolo, et dic. et plene dicit, s. l. sub preterit, et in hoc ita
 conclusio totius materie. ¶ Et deinde non, hic et per transactione accito
 non perdit dominium rei, quia vendicabit, Contraque videtur et per
 datque remittere rem habet loco traditioni rei, et transactione habet loco
 tituli. Et ergo ibi ritualis quedam facit traditio: ergo transset dominii
 et, ff. de rei ven. l. quendam mulier. Solo dico et transactione respectu rei pe
 tite non dat ritualis, non celebrat, sup. dno, si suspit rei, fin. Bar. but, et
 est expresse, l. c. l. si pro fundo, vel aliter citi, si supientes possessor, tras
 fert in ea dominii, et ergo naturaactus quis tenet ab tradere, et vbi ali
 quod transset et ergo natura transactionis accito non tenet ad tradendi,
 nec ad vbi aliqz transsetendū, si solum est obligatus ad sicut, et non pe
 rat, et ideo cum non preceat ea ad tradendi, non fingit traditio, nec fit al
 qua iuris translatio, fin. Per. ¶ Alterius not. hic et moia pot purgas
 ri per rei, vbi super replicatione accitis offerend purgat moiam. Contra
 hoc, op. ff. de verb. ob. l. infula, Sol. ibi sunt moia comissa antelict, contr
 hic pot, et ideo potest purgari hic post lict, cote. Ibi non, mo. de. l. c. l. y.
 in. l. si maior, et ideo. Tunc subtrahit, qd hic reus non fita in moia; ac
 cum hic accito non impleuit in parte rei, reus non erat obligatus erg
 transactione, et per consequens non erat reus in moia; vbi non sumus hic in
 materia purgationis moie, s. in materia facienda obligatione, que facula
 tas copiet etiam post lict, confest, v. hic. ¶ Sed quero vbi ad qd rps, ob
 tunc qdam vbi ad finiam, et hoc tenet gl. ego dico et vbi ad liquidatio
 ne probationis et exclusio, non iniqui et offero et petere rei expectare
 probationem et tunc non offerre, et expectare qd non probaret et tunc non offer
 re, si simpliciter petere se absolut, et tunc claudicare iudicio, et offer in po
 testate rei fatigare accito in onere probandi, arg. ad hoc, ff. de iureiur. l. c.
 qui in prin. et arg. de euic. l. si res, s. q. l. s. ¶ Ultimo mo. in hac l. qd ali
 qd sequitur causatue qd non possimur petere pfecte, et hoc sufficient,
 ¶ Quir hic Bar. non quid transactione facta per sicut contractus, in omni
 natus gl. videt dicere qd non, in. l. si qd debitor, ff. de iureiur. ¶ Errant
 tenet gl. in. l. si inira pac. ff. de dona. l. hoc iure, s. q. l. Bullin, pl. si qd cum
 debitor debet dicte si ergo condicio aliqz idem petente et contractus inno
 tus, sceno si nihil adest Bar. dicit et tunc incipit et Petrus, qui impletur
 condicio, quod non est veritas, semper transsetio siue pcur, siue condicio
 lict et contractus innotatus, v. l. si super possessione, s. e. et, no. in. l. i. in si
 magne gl. ff. de act. ob. l. item et contractus antequam dicit condicio
 et no, s. r. l. i. l. ptem, et distinctio Bull. non debet referri ad esse contras
 tractus, sed ad impletionem, v. item condicio vestiat contractum, vel non,
 facit, ff. de nan. ff. petuli.

1 **Q**uæ Transactioni generalis standum est, nec restringitur generalis ex
 2 ratione specierum post repetitionem, quin ad omnia possit argui, 2.3.4.5.6.
 3 Transactioni an quando rescindatur ratione specierum post repetitionem,
 4 Ratio huius. I. super quo fundatur fin intellectum q. hic agipossit.
 5 Ratio sola erroris an faciat transactionem rescindi, nec obstante quod
 6 error viset contractum.
 7 Transactioni facta super actione generali, an peius ducit in speciali.
 8 Ad ministratores rerum, meorum comparatur super vno capitulo, fecit si
 9 bi quicquid de omnibus q. mihi deberet vis. in hancidem an ista
 10 quicquid generalis restringatur ad hoc capitulum tantum, 13 ad idem.
 11 Liberatio generalis facta tutori an liberet eum a solo.

Lex vigesima nona.

De **lib** **præteriti** **specierum.** **Gen** **ralis**
transactio pars generalis exceptionum in eo q̄ sic poterat
sub transactione includi, non in alio q̄ includi non poterat,
licet transiens per errorem includi putaret. b. d. ¶ **Q**uod in
parte qua in prima loquitur rebus que includebantur in transactio
ne licet non opinio transacti sit, secunda pars loquitur in rebus que
includebantur opinione sed non re. Insipititur ergo veritas quo ad in
cludendam: non veritas opin. & hoc intendit. ¶ **C**ausa sic formatur p̄
p̄p̄os et actione rectori contra ruitores, p̄tens ratione fortis a dmini
strationis: si re pupillis nec sciebat q̄ sic t̄tus mala a dminiſtratur
negotium factis, de alijs bene sciebat. ¶ **M**odo generaliter transacti tu
ros, postea reperi de mala admiſtratione salis: sic de alijs rebus, de
quibus non putabat, queritur nunquid hoc præteriti posset reficendi rati
onem, respondet q̄ non, & hoc dicit in prima parte. ¶ **T**ertio ad ver
eum in ver. figurat calumnia dupliciter, p̄mo modo in errore possessionis, secū
do in errore p̄p̄tationis: pone egeſſam in primo, secundo eodem t̄tate que
dam pupillo, qui transigerat: gñatur, credebatur q̄ eodem sensu possideret
per tutorem, sed re vera possidebat per alium, deumque per transacionem t̄tate

[illegible][illegible]

[illegible]

exceptio. l. si maior. z. l. si et plurib. §. cōca liberatio
est ciuilib. qñ natura coopat. z. ide qñ: qñ ius
nat. admiñiculu actus naturalis. ad ipm restrin
gitur p eadē leges. quedā est liberatio ciuilib. tri
puta per pactū. vel per acceptationē. tunc aut
ista hz speciales terminos per se. vel per relationē
ad aliud. vlt. nō excedit. vt. in. lucus. i. l. si
de certa. aut est gñalis in se. vel in relatōe ad aliq
tunc generalis refutatio gñalit. operat. loquor
in refutatio valida. vt. ff. de acceptal. l. plurib.
nō in inuadit. qñ nō impedit conueniri. vt. ff. de
cōd. ind. l. si. §. 3. qñ querit. z. sic cōcludo in hac
14. q. ¶ Alterius querit. nūq. generalis liberatio
facta tñori liberet eū ad eol. dicit. 3a. de ra. q. a
dolo cōmissi in ipso actu transactiois certū est
qñ nō liberat. immo incepto obligat ratione
ipius doli. vt. s. o. l. in actōe. Si aut. doli rat.
cōmissus in admiñistratōe. nō includit in libe
ratōe. nūq. liberat. si doli cōmissus. vt. ff. de
pact. l. frater. leg. 1. §. de dict. q. inducit liberatio
doli. nō ob. ff. de leg. 1. si seruus uoluit. z. de lib.
le. l. Euthro. q. loquunt in vltima uoluntate. §. R.
differētie est. q. ubi uerbal. voluntas testatoris.
z. eius liberalitas. tunc nō vs. referri ad indignos z
odiosos. vt. ff. de ma. test. l. test. §. Euthro. v. leg.
h. lucus. §. lucine ma. test. dāma. sed in 3. c. b. §.
s. fiderat. vtriusq. voluntas. ppter qd pactū etiā ge
nerali facta. gñalit. qñ intelligi. nec ex psumptō
uoluntate arceat. ar. s. e. l. si maiores. l. ego dico q
aut. doli cōmittit in rerū subtrahatōe. nō idē
cū ab ipso liberatio. per l. frater. aut nō cō
mittit in rerū subtrahatōe. §. rat cōmissus in rerū
dēficiatōe. hui. deterioratōe. tñc teneo cū §. de.
¶ Ratio differētie est. qd doli rat. cōmissus nō hz
cām permanentē. §. trāscūnt. §. qñ in pñti dēcta
tio est. doli hz cām permanentē tñc trāscū
tio ē. ideo nō purgat. per trāsc. z. ita teneo. inest
em ipm trāscūtiōi iste doli. nō nō purgat. p eā.

¶ Positio dicitur criminosa quandocumque
continet crimine siue criminaliter, siue ciuiler.
2. Volus nunquam patrocinator dolo: nec prestat
ei causam rescindendi contractum.
Aligis, hec dictio qualiter ponitur.

¶ Rex trigelma

Traſſatione. ¶ Alle
reſcindenda traſſatione pꝑꝛiu doli,
repellitꝝ crimē fatēri vꝛi. h. d. ¶ In
textu iſo. criminoſum. ¶ Mo. ar. q. poſſito dꝛi
maſſa. qñcñqꝝ cōtineat crimē, ſine criminalitate
ſine ciuilitate. rideo nō dꝛi ridentꝝ qñ ſi et ſer ab ad
uerſario. cita inſtituta Bar. Alitꝝ tꝛ. 3ꝛe nō. q. qꝛ
vꝛi cōtēti crimē de quo facit mentionē in libello.
¶ ¶ Mo. q. doliꝝ nūqꝝ patrociniꝝ doloſo. ne
pꝛeſert et cām reſcindendi 3ꝛti. fact. j. de reuoc.
donatio. l. i. qñ pꝛeſente. rideo in pꝛeuidiōi do
loſi omniſ 3ꝛtus valet. intelligo qd nō poſſit im
pugnari rōne cōſenſu. ſi bene poſſit impugni
rōne ſome. vel impoſſibilitatibꝝ. vꝛi. ff. de iur. nū
ptia. l. a. diuo p. ¶ ¶ Opp. videſ et qñ dictioſe
magiſ. qꝛ vꝛagꝝ paꝛſ ſuit in doli. tꝛ. pꝛ 3ꝛi de
doli. l. i. doli cōpēſetꝝ tꝛaſſatio valet. vꝛi. ff. de
mo. l. i. diuo. 2. q. dꝛ. hereti. qñ. So. dicit glo.
qꝛ hec dictio magiſ. poſitꝝ electuꝝ. 2. ſic nō iteru
nō doliꝝ vꝛiſqꝝ. ſi ſoluiſ pꝛpōſiti. ¶ Iſtud 3ꝛ
rū nō meruit ſignari: neutro caſu nō reſcindi
tꝛaſſatio. vide iſtud nō et 3ꝛi. ſi. ¶ De
hac aut dictioſe magiſ. dicit qꝛ interdu poſſit
utꝛ extrema 3ꝛia: tꝛi poſſit electuꝝ. vꝛi in gl.
Interdu poſſit utꝛ extrema inſequalitate: tꝛi po
ſſit cōparatiue. nā ſi et aliquid cōparatiue. miſi tꝛ
ceſſuſ poſſit. vꝛi. 3. de ſac. ſan. c. ap. multo ma
giſ. cū. i. ¶ Adde in materia gñali huius legis.
quod vꝛi m. l. cū mulier. ff. ſo. ma. in re. qꝛ. ſeci.
¶ ¶ Veniſ poſſit poſt ſpectꝝ. nō qꝛ bꝝ ampliare.
3ꝛeditas qñ et aliquid reſ. ſed eſt diuerſitas
cauſe agendi. an tranſſatio ſpecialis cauſa ſu
per illa re poſſit agi ad cauſam agendi que
non erat mota.

117

¶ Nō debet mīde
ri. adde no. p. bar.
in. l. qui iurasse. §. si
pater. ff. de iurciu.
z in. l. si. col. ii. vers.
quero ytrū heres.
ff. de his q. vt indi.
c. vide oīno qd dixi
in apost. ad Lafrā.
de oia. in. c. qm 5
falsaz. §. statum⁹.

ver. misiones. nu. x.
ver. decima regula,
in versic. positioni
criminose post be-
ne. vadii extra de
proba. de hoc ois
no per Istum in l.
accusationem. f. de
accus. 2.ymo. i. ca.
vuduñ. extra de ele.
Lefius.

De dictioe ma-
gis. adde Bar. i. l.
iubere cayere. ff. de
iur. om. iud. 2. in l. si
stante. §. quoties.
ff. sol. mati. 2. dixi
in apo. ad gl. in x.
magis. i. l. Itē apō
abeonē §. fin. ff. de
iur. Lefius.

A close-up, vertical view of the fore-edge of a thick, antique book. The pages are numerous, tightly packed, and show significant discoloration, ranging from light tan to dark brown, indicating age and wear. The binding material, likely leather or a similar durable material, is visible along the right edge, showing signs of cracking and wear. The spine of the book is visible on the left side, showing a similar aged texture.

This image shows the fore-edge of a very thick, old book. The pages are numerous and tightly packed, showing a yellowish-brown color due to age. There is significant staining and wear along the edges of the pages. The binding material, visible on the right side, is dark and appears to be made of leather or a similar material, showing signs of wear and tear. The overall appearance is one of great age and historical value.

Leg trigesima prima.

De certare.

Sis refert ad speciatam h. d. vel sic ad iectio gñalis de mñil opat in reo qd est stricte interpretadu. vel sic. Terminu ad que fit relatio, restringit terminu pferentie sue referentie. h. d. et no. l. r. o. s. c. i. t. l. i. o. q. gen? apposi-
1 tu post specie pcedent. no hz ampliare. ita vt di-
cere hec leg. h. ego dico q. ampliat. nō circa id qd
rōnabilr pōt sub genere cōpñdē: nō circa id cui
non pōt genus adaptari. vñ ista verba mñil am-
pliarēt. nō pōt peti pena. etiā si als potuisset
peti. et expi vna cū principali. Et breuiter ope-
rat genus quo ad oēs appēdices eiusdē speciei.
h. non quo ad ea q. sunt pōtius diſſeparata. et ita
2 intelligit hec leg. ¶ Quero hic q. est idēitas
rei. si diuerſitas cauſe agēdi. vñ trāſactio ſpā-
lis facta ſup illa re pōmgar ad cām agēdi. q. non
erat mota. et vt q. nō vt. ff. eo. l. qui cū tutoribus.
¶ B. determinat hūi: q. ſicut h. z genus quo
ad genus. ita ſpēs quo ad ſpēs. ſi ſi actio erat ge-
neralis. oīs cāſi remiſſa reſpectu generis: ergo ſi
erit ſpālis. oīs cauſa vt remiſſa reſpectu ſpeciei.
¶ Seco rō eſt: ille q. trāſigit. vt pmittere hñe
licere: ergo et nulla cā vt infringere. vt. ff. de ver.
obl. l. ſtipulatio iſta. ſi q. quatenus. ¶ Tertia rō
eſt: pactio in re excludit pēitionē vſuſfructus
formalis. q. non pōt peti et eadē cā. vt. ff. de pac.
l. i. vñ. ſ. p. e. Et iſta op. gl. vt falſa in qualibet
parte. pñmo: q. eſt expreſſum q. mutata cā. non
obit. trāſactio. etiā reſpectu eiusdē rei. ff. de v.
obl. l. i. ita q. ſi. Et per hoc tollit dictū gl. i. pñ-
maro. ¶ B. ſe cōa rō eſt falſa: q. in trāſactiōe ille
q. dimittit rē. nō tenet hñe licere aduerſario. ſ. e. l.
ſi p fundo. et no. in. l. q. cū tutorib? in pñ. Item
tertia rō eſt falſa: q. ſi allegat? in gl. nō loquit de
vſuſfructu formali. ſed de vſuſfructu cauſali. qui
eſt pars ppetuaria. et ſic petiſt eadē actione. Sō.
aut trāſigens habet reſpectu ad rē. aut ad cām.
aut dubitat. Si qd eſt reſpect? ſpālis reſpectu
rei. ſed gñalis reſpectu cām: tñc in oīb? cauſis
obſtat trāſactio: vt no. l. q. ſ. e. l. ſub pñtū. et ar.
ff. de test. mil. l. i. iure. Si vero reſpect? eſt ſpālis
reſpectu cauſe: tñc non ob. in alia cā. vt. d. l. i. ita
q. ſi. In dubio vt habitus reſpectus ad cām
q. ſcribatur. nō ad cām q. in iudicio nō pponēba-
tur. arg. huius legis. ita q. in cauſa dubij noſtro
cū gl. Illud eſſet certū q. ſi finalis cā eſſet de no-
uo oīta. q. trāſactio nunq? obſtaret: vt. ſ. eo. l.
ſub pñtū. et ver. error. autem. Bald.

Trāſactio ſup eo qd trāſiuit i rē iudicatā. nō vñ.
Appellatio ſuſpēdit pñuntiatū. qualiter hoc
intelligatur.
1 Reſtitutio in integrum petita ſuſpēdit ſenten-
tiam. et ideo interim non poteſt egequi.
2 Trāſactio. vel quietatio inutilis non impedit
executionem ſententię.
3 Acceptatio ex cā cauſatiōis. an valeat ſup ſuā.
4 Compromiſſi an poſſit ſuper ſententia.

Leg trigesima secunda.

causa cognita.

Super ſuā q. trāſiuit in rē iudicatā
nō pōt trāſigi. ſi poſſet aqliana ſtipu-
latio et acceptatio ſimplr. nō ex cā trāſactionis
interponi. h. d. et. et gl. ¶ Et no. qd dicit in ſum-
mario. qd trāſactio ſup eo q. in rē iudicatā trāſi-
uit. nō vñ. rō eſt: q. trāſactio oñ cadere ſuper ſcer-
to. ratio rōnis eſt: q. eſt inuēta. vt ſit litiū finis. et
quo igiſ habent? litiū diſſimulatiōē. vltorio: finis
non cadit. Concor. ff. e. l. et poſt rem. ſ. j. et. ff. de cō-
di. unde l. eleganter. ſ. ſi poſt. ¶ T. Seco no. q. ap-
pellatio ſuſpēdit pñuntiatū. hoc intellige: q. qd
quedā ſunt que in cauſa appel. poſſunt reforma-
ri. et tolli pñus. quātum ad hoc appellatio ſuſpē-
dit pñuntiatū. et appellat ſuſpēdit. nō q. interim
non reſcindat. ſed q. non reſcindit pñe. cū re-
manet reliq? ſententię in fieri. vt. ff. de leg. no. ca.
l. poſtq. ſ. j. in pñtū. et l. j. in fi. ff. ad tur. cum ſi.

quedam ſunt que in cauſa appellatiōis non veniunt reſcindenda. et iſta
non ſuſpēdimus per appel. vt lit. conſeſ. et teſtū receptio. vt. j. de pñ. l.
ita dēmi. et in cle. teſtibus rite receptis. de teſt. ¶ Quedā ſunt que nullo
modo pertinet ad iudicē appellatiōis. ſi ſunt ſtatim q. eſt appellatiō:
tunc quo ad iſta appellatio reſcindit pñus pñuntiatū. vt. ff. de iud. l. i. cū
apud ſempiternū. quedam ergo trāſerunt ad iudicē appellatiōis cum
potēſtate mutadi. et iſta oñ ſuſpēdit: q. pendet et cūta. quedā trāſe-
runt ſine potēſtate mutadi. et iſta nō ſuſpēdunt: q. nō pendēt et cūta.
¶ Quedā nullo modo trāſerunt. et iſta pñe perimunt: vt. d. l. i. cū apud.
¶ Quedā que nō poſſunt pendere: vt ea que ſunt neceſſaria. ſicut
executionē trahūt. vt inſamia. et depōſitatio. et iſta per appel. reſcindunt.
¶ Et in l. furri. ſ. j. de his q. no. inſa. et l. q. vltimo. ff. de pñ. cū ſi. ¶ Et
tio no. q. reſiō? in integ. petita ſuſpēdit ſuā diſſimulatiōē. ergo interim
non pōt egeq. facit. ff. de autho. tut. l. defendente. ſicut eſt verū. mñi reſiō?
ſapiat naturā ſupplicatiōis: ſi q. petiſt ſententiā pñcipis. ſi tñc
gitor extra de reſi. in integ. c. ſuſcitata. ita dicit ibi. ¶ Imo ſim vñm opo.
¶ Quarto no. q. trāſactio. vel quietatio inutilis nō impedit execu-
tionē ſuę. hoc nō videt? verū: q. ſi non vñ trāſactio. oñ valere vt pñtū.
vt. ff. de accep. l. an inutilis. an actus liberatoriſ: qui nō vñ in pñia vt.
valeat et actus obligatoriſ. cū pariat ac. pñer. ver. et ideo ſi nō vñ qd ago.
vt ago: valeat vt valere pōt ſim cū. Et iſta ſo. non vt vera. nā etiā pñtū de
non petendo cōmet obligatiōē: vt no. in. ſ. pñtū ne peteret. et in fi. nō
vñ qd ago vt ago: vñ vt valere pōt. vt. ff. de pac. l. reſcriptū. ſ. ſi. l. i. vñ
ſ. p. eo. nt. Et ideo dic q. in actu liberatoriſ nō valeat qd ago vt ago.
valeat vt valere pōt. ſi includi poſſit in actu facto. ſicut includit pñtū ſub
acceptatione. ſecus ſi nō pōt includi: ſi ſunt poſſit. vt trāſac-
tio. et ſimplex pactum gratuitū ita loquit? hic. ¶ Quinto not. q. in execu-
tione ſuę debet ſernari modus et oīdo debitus. facit. ff. de re iud. l. i. cū
nulla. et q. executione ſuę appellat? eius eſſectus. ¶ Quērit? hic gl. nō
acceptatio ex cā trāſactionis valeat ſup ſuā. dicit gl. q. non: q. pñtū
habet? genus. pñbet? quilibet eius ſpēs. l. i. in fi. de ſuis et legi. et deſta.
inſtruc. l. fundi. ſ. j. et l. j. ne ſiſus rem qua vñdē eminat. l. i. et ſimplex aut
acceptatio nō ex cauſa trāſactionis valeat: vt in reg. ¶ Sexto not. q. pñtū
rit? de mñgd ſuper ſuā pñtū cōpōmitti. dicit? q. non. ſtante ſenten-
tia. ¶ Idem no. ¶ Imo. et Bart. de arb. c. expōſita. et hic per l. q. et addē q.
diti. ſ. eo. l. i. diuerſa. et predicta no. Bald.

Trāſactio non reſcinditur. licet res data euincatur.
Super quo ponuntur hic tria contraria. que vide.
Actio pñſcriptis verbis oritur ex pacto trāſactionis re euicta. argu-
ad partem contrariam.
Euictio an debeat ex cauſa trāſactionis diſmiſſe penes reum.
Actio licet renuntiet liti et cauſe: non tamen propter hoc perdit donu-
mum. nec renuntiat domino.

Leg trigesima tertia.

pro fundo.

Super verbis. in eo q. conuenit dari. non in eo q. conuenit reti-
neri. h. d. et. l. i. c. Si datur fundus ex cauſa trāſactionis do-
betur euictio. ſi vero dimittit. nō debetur. h. d. et. l. i. c. Si datur fundus
duo dicta. que non ſunt alibi. ¶ Et no. q. a pñtū trāſactionis ſi res do-
ta euincatur. non recedit. ¶ Secundo no. q. euictio per actionē pñtū.
debet non internemēte ſtipulatione. ¶ Tercio not. q. ex pñtū q. datur
natur ad retineri. et nō ad dari. non debet euictio. ¶ Quarto pars tra-
tus. l. recipit tria contraria. et ſunt tria cōtraria ſatis diſſimilia. Et pñmo
oppoſit? hic q. re euicta non recedit a trāſactione. et ſic actor non pōt
redire ad veterem actionē. Contra expreſſe de regu. i. l. ſine apud aca.
ſ. eo. vbi redit ad veterem actionem. Sō. ibi reus nullo modo implorat
hic aut implent quātum in ſe eſt: q. fecit quicq? potuit. et omne ius q.
habuit tranſiuit ſim. Bald. ſed iſta ſo. videt? falſa: q. in pñtūbus immola-
re euicta perinde eſt ac ſi nunq? fuiſſet tradita: vt. ff. de cōdi. ob. cauſ. l.
j. rñ. ¶ Deſteia ille qui dat rem. que poſtea euincit? pñſamit? nūc moſt
non dedidit. imo vere apparēt cū non certe dedidit: q. non dedit vt opo-
tuit: per pñs nunq? implēuit. vt. ff. de ver. obl. l. vbi aut. ſ. ſi. et hic in
parua. ergo ſol. falſa. ¶ Unde rñdeo aliter. qd in l. noſtra non ſunt res in
plenum euicta. nā duos cauſus ponit. vnus eſt q. euincit vt hypotecā.
et ſic euincit nuda poſſeſſio. non dominiū. vt. ff. de euictio. l. i. cū vñdē.
Secundo cauſum ponit. q. euictio reſpicit partem rei. et non totā rem. et
ergo impletio ad huc remanet in aliquo: ideo actor nō redit ad veterem
actionem. cū aliqd actori adit et illo implemēto. pōt. cū ratio ali-
gnari: q. ex quo ſibi oritur actio pro euictione. h. ab eo actionē vñdē
habere reſtiam: q. ſuccedit loco rei. vt. l. i. cū actionē de reg. iur. nō oñt.
l. vlti. de cōdi. ob. cau. vbi re euicta habet locū pñtū. et qd ob cauſ.
ibi loquit? in ſctu obligatoriſ vltro citrog. hic in ſctu liberatoriſ. et qd
eſt ſpāle. vel odio litiū. vt hic. vel fauor liberatoriſ. vt hic. et dicit? q. d. et
l. ſuis. ¶ Tercio op. ad idē. et videt? q. h. loci cōdictio ob cauſ. et reus
reponat? in obligatiōē. vt. ff. de cōdi. ob. cauſ. l. i. q. ſi quis accepto. et no. in
l. ob cauſ. de pñer. ver. Sō. hic reus quātum in ſe ſuit implet et parte
ſua. ideo nō conuenit cōdi. ob cauſam. ſim. Bald. et dicit? q. res nō erat
regra. Item actio pñma non erat omnino pñempta: ideo iſta ſententia
ponit.

[illegible][illegible]

Liberum & bitermum, quid proprie dicatur.
 Mereturne qualiter, & quid dicatur. 7. z. 8.
Iuramentū prius est quod ipso iure, licet per exceptionē
 non sit pūa, sed in pūa pūa translatio.
 Vnde si sit apud contractū, facit iūctū qd il
 la pūa soluitur per partem non obferuantem
 parti obferuenti.
Intrūpē in ligantur quando iurāt quis per
 nomina sua, & iuramentum non feruatur.
 Si non sit iur. tūper translatio, & contraueni
 ent pūariū iur. maior.
In pūa veniunt iur. cōtra eum qui venit con
 tra translatioem, an requiratur processus vsq
 ad sententiam, ad idem. n. i. o.
Iuramentū an sit infamū.
 Iuramentū pūitū super translatioem seru
 andū, quā vim habet.
 Vnde impolite non feruatur, & an iuramentū su
 ratū, an rimpūatur ipso iure.
 Quid in alijs contractibus quā translatiois.
 Et ex quadragiesima prima.

Quis maior? ¶ Venit
etra transacione iurata, cogit hanc
transacione reddidit accepta, penam esse
cacciter incurrit, et infamia. h. d. Jac. ubi. Ad hoc
¶ Qui venit etra transacione iurata per vel
per seipso. infamia est, actione per se, ubi data et resusur
pensa soluit, que parti obseruati applicat. h. d.
Bar. ¶ Et si p. in uno liberu arbitriu dicit qd nullo
cogetur imperio, sed sola voluntate sit? si alibi
liberu arbitriu qd non pot. inquit pferre et quor
ut. ff. de leg. lib. l. si. l. si. omnia. §. p. p. Terrio
modu dicit liberu arbitriu, qd tunc eius ordinatio
subiecta est. §. si. fa. can. l. si. §. ut ne lib. et fa. ci
et ad statutu qd in certis casibz coferunt liberu ar
bitriu qd in iuratu reperi. de vocabu. §. et
dicit iudiciu reperi. de debar. intelligi de ea libere
te qd et cetera in eis equitate, non qd possit pfer
re inquit quor? ut. no. in. c. si. p. de vel. fig. in de.
facit qd no. 2. p. §. de vo. pml. l. si. c. et. ¶ Et si
no. modos coartauimus, licet enim grauemur.

[illegible][illegible]

si, non obediunt ppter ea est ipso iure infamia: q non iuraf sup contra
 12 tate infamia incurrit: vt. l. i. in pn. de inf. c. i. Alter dicit hic q qñ
 ituraturammet cor pene. C. o. r. a. s. e. o. l. c. i. pponas. Sol. hoc speciale
 ppter iuramentum: q iuramentu habet vim illius clausule. r. a. r. o. manen
 i p pto i m m a i o r e v i m h y e r e g b a c l e g e p r i z. Item hoc iuramentu im
 p p t u g a r t i o n e m o r e. h o c e n s o n a r v e r b a h u i. l. h o c e t p b a t. q v b i c u
 q u e t i p e r t u r a. l. i. b i n o a d m i t t i t p u r g a t i o m o r e v r. l. h i s q u i. d e l e g. i. i.
 q u o d i c o q u o i u r a m e n t u h y v i m i l l u s c l a u s u l e. s i n o v y i u r e t r a f a c t i o n e v a
 l e a t o m m o d o q u o v a l e r e p o t e r. l. c. i. p a t e r. s. f. i. l. i u s m a t r e. d e l e g. i. i. e t
 g l o d i c t. B a r. q u i t r a n f a c t i o n o v a l e r e t i u r t r a f a c t i o n e v r q p o s t r e i n d i
 c a t e r. s. o. l. i. f. i. c a u s a c o g n i t a q p p t e r i u r a m e n t u v a l e r e t v i p l i m p l i c i t a
 p a c t i. f. m. B a r. s. i. t u d v i s i m u n o a p p o b o. n e c i m p o b o i q. s. f. i. l. i u s m a t r e
 l o q u i t u r q u a n d o a c t i o n o p o t e r t v a l e r e i n p p r i a s p e c i e e g d e f e c t u s o l e n
 n t i a t i e d q n o p o t e r t v a l e r e e g d e f e c t u s u b s t a n t i a l i t a t i s. v e l p h i b i t i o n
 n i s m i l i d i c t u r i b i. v n d e v i d e t u r f i d i u m r e g u l e q p o n i t. s. f. i. c e r t u m p e.
 13 L i e g o. r. l. n o o s o. i n p r i n. c. i. i. Q u e r o n u g d i t e p e n e i m p o n a t i p s o
 i u r e. d i c t. g l. q. h i c. q d e s t v e r u d e p e n a i n f a m i e. z p e n a p r i u a t i o n i s a c t i o n i s
 s e d r e s t i t u t i o d a r o t i u m s u e a c c e p t o r i. z s o l u t i o p e n e r e q u i r i t p e c e s s u m z
 i n f a m. T e c i n d i c t u r p e n a i n f i g i i p s o i u r e. q n l e g e r e q u i s i t e d q n o b l i a
 g a. n o r e q u i r t n o n d i c t u r i m p o s i t a i p s o i u r e p e n a: q r e s t r i n g i t u r i b i
 14 i n f a m. n o d e a c t u s a d e f e c t u. f a c i t q d n o. i n l. i. f. i. l. o c a. C. i. A l t i m o q u e
 r i t u r. n i q u i d i s t a t e g h a b e t l o c u m i n q u o l i b e t c o n t r a c t u. B i c i n u t d o c t. q
 f i q u a n t e r p o t i n i p s o d e c t u c a d e r e h u i? l e g i s d i s p o s i t i o n e i s t e r e g. g n a
 l i t e r l o q u i t u r d i c t p a c t a e r d u m q d p a c t u r a. z o n d i c t i p l a c i t i s. z o n d e
 p a c t i o n i. a r. l. i. s. p a c. l. i. s. c o n t r a c t i o n e. i t a t e n e t d o c. z i s t a e s t v e r i t a s. B a l.

- 1 Transactio facta per falsa instrumenta retractat.
- 2 falsus detectus ciuilitur ad vnu finē, pbare ciuilitur ad aliū finē.
- 3 falsitas, et dolus in vno capitulo, nō vitiat in alio, quando capitula sunt separata.
- 4 Conditio veritatis non videtur inesse tacite in actu decisorio litis.
- 5 Dolus cum falso quibus concurrat primum, 6.
- 7 Dolus si interueniat in transactione, et falsitas, an sit necesse q precedat accusatio de dolo vel falso ante quā retractetur transactio.
- 8 Buius contra iuramentum an quis, aut quo iure debeat.
- 9 Transactio an rescindatur propter falsos testes, sicut ppter falsa iustitia.
- 10 Quam de falso quor et quibus modis possit.
- 11 Transactio si rescindatur propter falsa instrumenta, an rescindatur ipso iure, vel per restitutionem, et integro.
- 12 Transactio si sit facta p falsa iustitia sup vno articulo, et sit retracta sup oibus capitulis, an rescindat oia, 13.
- 13 Instrumentum falsum in parte, an reputetur falsum eorali ter.
- 14 Testis si fuerit falsus in vno capitulo, an reputetur in omnibus.

De quadragesima secunda.

De falsis instrumentis.

In transactione pperu falsi instrumenti, vitia t r a f a c t i o n e c r i a m
 i u r a m e n t o f i r m a t a e s t e g v n o c a p i t u l o. n o i d u c i t v i t i u i n a l i o
 h o. B a r. b u. v e l i t t r a f a c t i o e a r e n u s r e s c i n d i t. q u a t e n u s f u i t f a c t a p r e g
 r i f a l s u m i n s t r u m e n t o n e r t a s s i f u e r i t i u r a t i n i s f u e r i t s u p e r f a l s o t r a n s a
 c t i o. d. e. e. l. n o. l e g. B u i d i t i n t r e s p a r t e s. p r i m o p o n i t q u o d d a d i c t u.
 s e c u n d o p m o d i f i c a t i o n e. t e r t i o q u a n d a e g p o s i t i o n e. s e c u n d a i b i t a d e m u. t e r
 1 t i a b i l i t u f o r t e. C. i. p. q. t r a d i t i o f a c t a p r e g r u f a l s o r u i n s t r u m e n t o r u
 r e u o c a t. s u e r e t r a c t a t d e t e c t a f a l s i t a t e. s u e s i t d e t e c t a c r i m i n a l i t a t e. s u e
 2 c i u i l i t e r. s i n h o c c a s u n i b i o p e r a t i u r a m e n t u. C. i. p. q. d o c n o t. q f a l s u m
 d e t e c t u c r i m i n a l i t e r p b a r c i u i l i t e r. B e t e c t u c i u i l i t e r a d v n u f i n e. p r o
 b a r c i u i l i t e r a d a l i u f i n e. i t a d i c t l i t e r a o n d i c t f a l s o r e u e l a t o. q d v o c a b u
 l i n a r o r e p e r i t i n a l i q u e v a l e t e s t i b i q u o d a m o d o d i u i n a r e u e l a t i o r
 3 v r i n a u t. d e r e s t i p o s t p r i n. C. i. T e r t i o n o. q q n s u n t c a p i t u l a s e p a r a t a
 f a l s i t a t e v e l d o l o c i r c a v n u c a p i t u l u. n o v i t i a t a l i u d c a p i t u l u. S e c u n d o t n e e g
 i n c o n g r e s s u c a p i t u l i s v e l d e p e n d e n t i b. q v i t i a r o p r i n c i p a l i o l a c a p i t u l a
 v i t i a t u r. v t. d e m i n o. l. e. r. s. i. i. A l t i m o n o. q t r a f a c t i o f a c t a s u p q u a
 f i o n e f a l s i f a c i t q d d e t e c t a n o p o t r e f r i c a r i q d e a d a l i q u e e f f e c t u m.
 4 C. i. A l t i m o a d o p. d i c i t h i c q t r a n s a c t i o r e t r a c t a t. q n p r e g r u f a l s o r u
 i n s t r u m e n t o s u n t i n t e r p o s i t a. z s i i n n u i t q i n t e r i m v a l e a t. s e d c o n t r a q
 v i d e t i n e s s e d i c t i o. s i c a s i t v e r a. a r. s. d e d i u e r. r e f r i. l. i. s. o. l. o. i c o q n o n
 e s t t r a n s a c t i o i n a l i q u o a c t u d e c i s o r i o l i t i s. n a m s i v i d e r e t i n
 e s t t r a n s a c t i o e s t i n i s t o c a l u e t i p s o i u r e n u l l a: q d e s t f a l s u m. A d o b. B i
 n u m q u e l c o n t r a r i a n o l o q u i t u r i n a c t u d e c i s i u o l i t i s s e d i n r e s c r i p t o p c i a
 p e a s i c n o o b. C. s. d o o p. a d i d e. n a r a t i o d o l i t r a f a c t i o e s t i p s o i u r e n u l
 l a v r. d e c o d i. i n d e. l. i n s u m m a. s. h i c e r a t d o l o? c a m l i t i g a n d o p e r f a l s a i n
 s t r u m e n t a q u a t r a n s i g e d o. e r g o t r a n s a c t i o e s t n u l l a i p s o i u r e. n e c e s t o p q d
 o p e r e t r e s c i s s i o i n e o q d n u l l u e s t. v t. l. q u o b d i s t i n e. s. v i. f. f. d e p d i. i n
 f i. S o l. a u t r e t r a c t a t i o p e r i t r o n e f a l s i t a t i s i t o r u. a u t r o n e d o l i. p r i m o
 c a l u l o q u i t d e l e g. q u o c a l u n o o p s p b a r e d o l i p a r t i s. s. f. u f f i c i t p b a r e r e
 a l t e r l e p r e. v n i s p a r e f u e r i t v i a f a l s a i n s t r u m e n t a b o n a f i d e. c r e d e s e a e s s e v e
 r a v i f a l s a t e s t i o n e b o n a f i d e. c r e d e s t e s t e s v e r u d i g i s s e t i t s i t r e t r a c t a t i o
 v r e t. h i c q d e n o r a n d u. B i n o a l l e g a t d o l o? n o f a l s i t a s. d i c v t d i g i. s. e.

L. sub pterre la. j. Si aut allegat vtriusq simul
 dolus, et falsitas: id inspicit qd magis officit do
 lolo, et vrilus est aduersario. arg. ff. de act. emp. l.
 5 Jul. s. si quis coludente. C. i. p. predictis h a
 bes tres conclusioes. C. i. p. Prima est. qd hoc leg p
 riter loquit in reo z actoris: q non requirit dolus.
 vnde nō hz locū distinctio. l. in summa. C. s. d o q
 cōclusio est qd ex quo non requirit dolus: non est
 necesse qd pcedat criminale, vel ciuile iudiciū
 falsi, qd nō oritur nisi ex dolo v r. j. de falsis. l. nec
 exempli. C. i. Tertia cōclusio est qd factū pteru
 falsē pphibitionis etiā bona fide pductū a parte
 6 tñ retractatur, qd est not dignū. C. i. p. qd no
 q totus ti. fieg. fal. instr. l. diuina. ff. de re iudic.
 habet locū cū est i f a i n s t r u m e n t u p d u c t a a b i q u e
 dolo p r i e. z i c e r q d a v i t a m o. B i n t e n e r h o c t e
 7 n e t h i c i s t a g l. s. B a r. C. i. p. B u t h o c r e u o c o l o i
 b i u. v r i t i t e r u e n i e r e d o l o z f a l s o s i m u l. s i t. n e c e s s e
 q p c e d a t a c c u s a t i o. v e l a c t i o f a l s i. a n t e q r e t r a
 c t e t u r t r a n s a c t i o. z v i d e t q n o d e d i c t i o n e e t q u e
 i m p l i c a t. q u e e s t h i c. C. i. p. C o n t r a v i d e t q f i c. q u a
 s i f i o i d o i t e t r a d i t p h a c. l. a r. j. d a d u o. d i u e r.
 i u d i. l. i. f. a. d. s. f. a. l. l. i. n c o g n i t i o n e. S o l u. d i c o
 q o r d o i n t e r i u d i c i a t r i b u s d e c a u s i s p r e d i t. p
 m o q n a r t u t a s v n u s p e n d e r e g f i n e a l t e r i u s.
 S e c u n d o. q n e s t v n u p r e p a r a t o r i u m a d a l t e r u. T e r
 t i o q n a l t e r u r e m e d i u e s t s u b s i d i a r i u. i s t a p b a n t
 j. d e a p p. l. i. e x t r a d e r e s t. i n i n t. c. c u z v e n i s s e t. i n
 a u t. d e f i d e u l. s. s e d n e q. c. i. f. s. i t a e s t h i c q d
 f a l s i p r i n c i p a l i t e r m o u e d a n o p e r t i n e t a d n a r t u t
 t a r e r e s c i s s i o n i s. n e c a d c i u s p p a r a t i o n e n e c e s s a
 r i a. n e c r e s c i s s i o n i s r e m e d i u e s t s u b s i d i a r i u. e r g o
 p o t r e s c i s s i o p r i n c i p a l i t e r p e r i. z i t a i n t e l l i g i t u r h e c
 l e g. q d e s t n o r a n d u. C. o. p. z v f q r o n e d o l i n o n
 r e c e d a t a i u s o r v r. j. i n i. l. e m a. d i g e. l. i. a l t e r i u s.
 s. f. i. f. i. S o l. i b i e s t p c l u s a v i a p b a d i d o l i p i u s
 8 h y h i c n o e r a t v i a p c l u s a. z s i c n o o b. v e l d i c v r. i b i
 C. i. p. A l t e r i u s o p. a d i d e z d e l. i. s. i. a d g e r. v e. v b i
 n o d e b e t q d a u d i r i n s u m. S o l. d i c i t q u i d a q d
 i d o z a u d i r i p e r f i n g u l a r e b n f i c i u r e s t i t u t i o n e.
 v r i b i. S e d s i i u r e c o i f i c i t h i c. s e d h o c e s t f a l s u.
 q u i a. l. i n f a i n t e l l i g i t i n b e n e f i c i o r e s t i t u t i o n i s. a l i j
 d i c u n t q h i c e s t s p a l e. q n t r a f a c t i o e s t f a c t a p r e
 t e g r u f a l s o: n i s i f o r u s. B i c t u q h i c e s t s p a l e: q d
 c a u s a d a n s c a m t r a f a c t i o n i e r a t f a l s a. L e g a u t e r
 d i a l o q u i t i n s c t u c e l e b r a t o b o n a f i d e q d e r u s
 f u n d a b a t i n p a r t i u c o n s e n s u. z n o e r a t a d m i t t e r u s
 e r r o r. v e l v i t i u m a l i c u i u s f a l s i t a t i s. C. o. p. v i c e
 r i n u s d e l. i. p. s. j. d e f a l. S o l. i b i f u i t d e f a l s o t r a n s
 a c t u m. z s i c c o c o r. c u z v i t i u s h u i u s. l. C. i. p. A l t
 m o o p. d e l. i. d e p l u s p e r i. z d e e x c e p t. d o l i. l. q u e
 a g n i t i o. S o l. i l l e c o n c o r d a n t. s i r e c t e i n s p i c i a t u r
 9 f m g l o. C. i. p. A n t o a d q u e s t i o n e. d i h i c e s t f a l s o
 s i s i n s t r u m e n t a s c. C. i. p. Q u e r o q u i d s i e g f a l s i o r e
 s t i b u s. R a d. i d e m. q i n s t r u m e n t o r u n o l e t e s t e s
 c o n t i n e t u r. v r. l. n o r i o n e s. s. i n s t r o r u. d e v e r. s. f. g
 g l o. z p r o b a t p e r l. d i u i n u s. f. d e r e i u d i c. z h o c v e
 r u m e s t: i n a l i a m a t e r i a q n o n o i e i n s t r o r u n o
 c o n t i n e n t t e s t e s. v n d e d i l a t i o d a t a a d r e s t e s p r o
 d u c e n d o s. n o v i d e t d a t a a d i n s t r a p r o d u c e n d a.
 n e c e c o r r a q n o e s t e a d e r e g u l a d i l a t i o n u s c i r c a
 t e s t e s. z i n s t r a: v r e x t r a d e f i d e i n s t. c. c u m d i l e c t
 10 f a c i t. s. f. d e f e r. l. o r a t i o n e. C. i. p. S e c u n d o q u e r o. d i
 h i c c i u i l i t e r f a l s o r e u e l a t o r q d i c t i o e t i a m. i n c l u
 a d i c. q. p l u r i b u s m o d i s p o s s i t d e f a l s o c o g n o s c i.
 q u e r o e r g o q s u n t i s t a b o d i. R a d e r r e a c r i m i
 n a l e s. z t r e s c i u i l e s. c r i m i n a l e s p e r a c c u s a t i o n e
 p e r p c i p a l e i n q u i s i t i o n e. z p e r i n q u i s i t i o n e e m e r
 g e n t e. B e p r i m i s d u o b. n o. f. d a d u l. l. i. s. s i p u
 b l i c o. z j. d e f a l s i s. l. q u e r e l a. B e t e r t i o l e g. z n o.
 j. d e r e s t i. l. n u l l a. z d i f f e r e n t i a p r i m i s d u o b. m o
 d i s s i t p l e n a p u n i t i o. s. z i n q u i s i t i o n e e m e r g e n t e
 s i t q u e d a e x t r a o r d i n a r i a z m i n p l e n a p u n i t i o: v r
 n o. i n. d. l. n u l l u. z d o d i x o c i u i l e s s u n t t r a s f e z
 f a c t u a c t i o n e v r. f. d e f a l s i. g n o i e. i f a c t u e x c e p t i o.
 z i f a c t u r e p i c a r i o: v r h i c. v e l d i c q e x c e p t i o e t
 r e p l i c a r i o s i t e x c e p t i o z r e p l i c a t i o d o l a r t i o: q d
 n o n e s t d e d o l o. s. z i n f a c t u: q r i u l u s c r i m i n i s h y
 s p a l e n o m e d e l i c t i. v n c e s t a c t i o d o l o: v r. i. s.
 j. f. d e c r i. f e l. q d h i q n o e s t i n d o l o z s i l a t a c u l

Dictio etia, in
 cludit. Adde bar.
 in l. sum quocq. d
 ber. insti. ff. z l. su
 pra iter. s. officiu
 aqua plu. arc. z i. f.
 i. etia ff. p. cu. cau
 sam in integ. resti.
 Car. incle. j. s. f. d
 sup. neg. p. r. l. a. gea
 mi. in. c. cu de bene
 ficio. nu. vñ. et ibi
 posui in apo. in r.
 dictio et. extra de
 preb. l. i. vi. z d o
 no. in. c. u. gratia.
 nu. i. vñ. etia po
 sui in add. ad ipm
 in vñ. implicat.
 extra de re cōmo.
 C. elius.

